

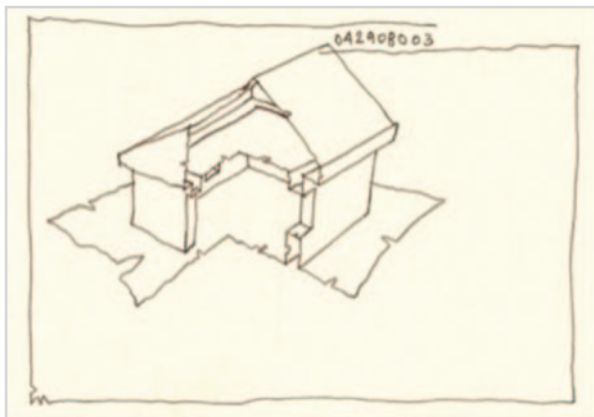
A végtelent formálván és attól formáltatván...

A sejtések fontossága. Tanulmányaim és kutatásaim két területet foglalnak magukba. Az első elemzi az építészeti tervezés gyakorlatban alkalmazott módszerét, és azt kiterjesztve, a felület fontosságát és kozmikus szerepét helyezi központjába. A felület, ez a nagyon fontos eleme a térnek, alávethető egy topológiai transzformációnak, amelynek segítségével lehetségessé válik épített környezetünk kvantitatív elemzése és klasszifikációja. Aktivitásaim második területe egy eddig elhanyagolt lehetőség valószínűségét vizsgálja, amely az előzőleg említett módszer nyújtotta megfigyelésekből és sejtésekből következtethető. Ez kutatja az utakat és módszereket, amelyek radikálisan kiterjesztenék az építészeti kapacitását, amikor is terveink fizikailag megvalósított tömege és ennek speciális konfigurációjú felülete generálna és megerősítene egy „Felülettől Független Fokozott Érzékenységet”. Ez az agyunkra vagy még inkább lelkünkre hatna az előző pontban említett módszer speciális esetében, ha a topológiai isomorphia konfigurációja lenne felfedezhető egy meglévő építményben, vagy ennek szabályai szerint terveznénk. Nézzük meg e két, egymáshoz szorosan kapcsolódó területet egy kicsit részletesebben!

A térfolytonosság első feltétele a felületfolytonosság. A felületet viszont elképzelhetjük mint egy különálló elemet, amely része a térnek (a Végtelennek) és a nem térnek (az Anyagnak). A felületet topológiai transzformációnak vehetjük alá, amely csak a felületfolytonosságot és a térfolytonosságot őrzi meg, méret, arány, irány nem szerepel repertoárjában. A transzformált felület a topológiailag azonos modell, amelyet Általános Térleányomatnak neveztem el. Az eredeti térfelületet Eredeti Térleányomatnak hívom. Ez utóbbi az ősével azonos forma, csak mintha természetek elfogyasztották volna az anyagot, csak a felületet hagyták meg. (A természetek még fontos szerepet kapnak később.) Az ÁT jellemzője, hogy a szobák és termek buborék-, az ajtók és ablakok csőszerű formában jelennek meg. Ezek a csövek az egyes buborékokat, és a buborékok a külső, végtelen kiegyenesített felületét kötik össze, így képezik a ház vagy épület térstruktúráját. Ez a fogalom eddig csak fogalomként létezett, ez az első ábrázolható módszer, amely az építészeti lényegét, a teret analizálhatóvá, összehasonlíthatóvá teszi egy absztrakt, de valós módon. A zene esetében a kotta szerepének fontosságához hasonlítható. Az Általános Térleányomat ábrázolási

komplikációját megkönnyítendő, a tér egy egyszerűsített formában is lejegyezhető, ezt Egyszerűsített Általános Térleányomatnak nevezem. Ebben az esetben a felső, a végtelen térfelületet szimbolizáló vízszintes vonalban a csövek csak vonalként kötik össze a buborékok rövid vízszintes vonallá egyszerűsített képét. Ha különböző épületek Általános Térleányomatát nézzük (ne felejtjük el, hogy minden épületről készíthető egy ilyen absztrakció), akkor ezek gyökérszerű alakzata dominál. Ezért ezeket a „Végtelen Gyökerének” neveztem el. Ezek a gyökér-mezők lehetnek alacsony, közepes, magas és szuper sűrűségűek. Ha elfogadjuk, hogy még a legegyszerűbb épület is intim és többnyire rejtett kapcsolatban áll a Végtelennel, akkor az építésznek, mint csodált elődeik, a társadalom papjainak és sámánjainak szerepét töltik be, mert beszélnek a kozmoszhoz és a kozmosszal, anyagilag megjelenítve annak csodálatosan felfoghatatlan jelenlétét.

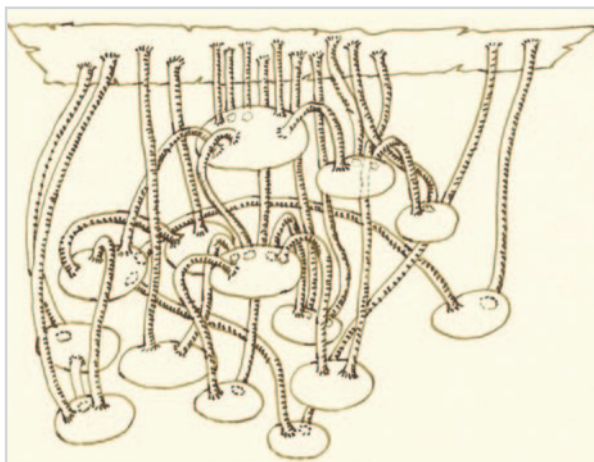
A cím második feléhez érkeve, az alcím kap nagyobb szerepet. A topológiai isomorphia két, az általunk létrehozott absztrakció, az Általános Térleányomat és az Eredeti Térleányomat összehasonlításán alapul. Két alaptest, a gömb és a tórusz fontos szerepet kap a továbbiak illusztrálásában. Mindkettő betölti a hasonlóság feltételeit, mégis a különbség a kettő között az, ami fontos az érvelésben. A topológiai mérőszám a génusz, amely azt mutatja, hány vágást lehet egy testen eszközölni anélkül, hogy az szétesne. A gömb esetében ez nulla, míg a tóruszé egy. Most képzeljük el az emberi test általános térleányomatát: az egy gömb. Ha viszont összetesszük a kezünket – amely kulturális gesztusa az imádkozásnak –, akkor már a tórusz topológiájához hasonlítunk. Tehát a génuszszámunk nulláról egyre emelkedett! Ha a muszlimok imatesttartását nézzük, ők (is) letérdelnek, fejükkel és kezeikkel a földet érintik. Világos, hogy ez a konfiguráció még magasabb génuszszámot produkál, különös tekintettel arra, hogy a Föld felületével egyesül ez a térbeli hurok. Adós vagyok még egy referenciával, a természetekről. Maurice Maeterlinck *A fehér hangyák élete* című könyvében írt a természetekről. (A természetek nem a hangyák csoportjába tartoznak.) Megfigyelése az volt, hogy a természetvárból messze elvándorolt egyedek is, mintegy parancsszóra, azonnal visszafordulnak otthonuk, a természetvár megvédésére. Afrikai tartózkodásunk alatt sok ilyen látunk, egészen és részben szétrombolva. Megállapítható, ha



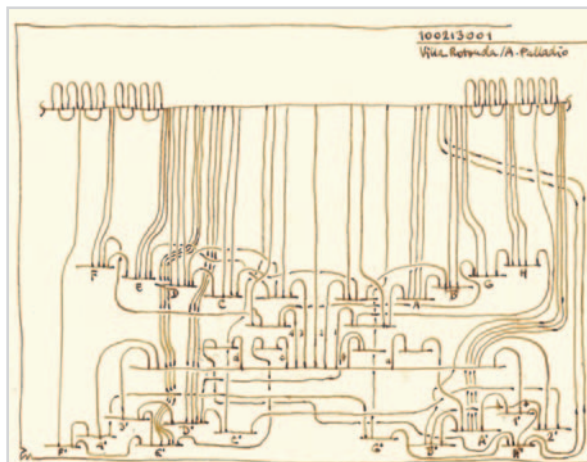
1. ábra: Eredeti térlelyomtat (ET)



2. ábra: Általános térlelyomtat (ÁT)



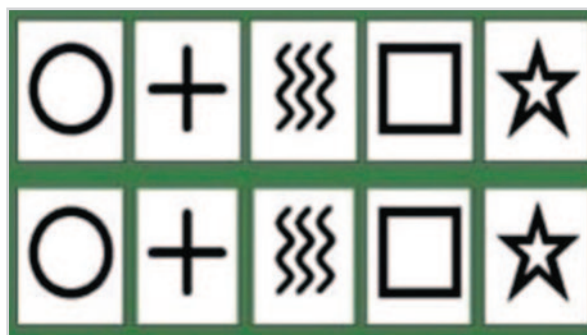
3. ábra: „A végtelen gyökerei”



4. ábra: Egyszerűsített Általános térlelyomtat (EÁT)



5. ábra: „A végtelen gyökerei”



6. ábra: Az ún. „Zener-kártya” figurái

van egy eklatáns példája a topológiai isomorphiának, akkor ez az! Azt gondolom, sosem fogjuk megtudni, hogy ez a topológiai hasonlóság az-e, amely lehetővé teszi a fenti „távközlést”. Azonban az itt leírt három példa eléggé kíváncsivá tett ahhoz, hogy gondolkozzak a megemelt génuszszám és a topológiai isomorphia együttes építészeti alkalmazhatóságain, hatásuk felfedezésén és bizonyíthatóságukon. Egy kicsit kilépve az ortodox tudomány területéről, és hitelt adva a parapszichológia területén elért nagyszámú bizonyítható eredménynek, a kutatásnak ebben a fázisában úgynevezett szenzitívek alkalmazására lenne szükség. Ezek az egyének egy bizonyos „hatodik érzékkel” rendelkeznek, és képesek egyes események

megtörténetét előre látni. Különleges képességük mérésére és bizonyítására egy speciális, öt figurát többszörösen tartalmazó kártyacsomag, az úgynevezett Zener-kártya szolgál, ahol a statisztikailag elvárt találatok fölötti vagy alatti eredménynek van jelentősége. Alkalmazását két másik lépésnek kell megelőznie. Az egyik: meglévő épületek felkutatása, amelyek megfelelnek az előzőekben leírt topológiai kondícióknak. (Ilyen volt például, amikor még egész volt, a híres Stonehenge kőkoszorúja.) Ennél esetleg még költségesebb fázis egy, a topológiai isomorphia szabályai szerint tervezett és megépített épület lenne. Mindkét esetben egy kontrollépületben elért eredményekkel hasonlítanák össze a szenzitívek taláatait, ame-

lyeket ezekben a speciális környezetben nyertek. E kísérletek befektetési költségei messze nem állnak arányban azokkal a lehetőségekkel, amelyekről csak az Atlantiszról írt könyvekben mint gyógyító és tanító házokról olvashatott az ember. Mindez a fantasztikus irodalom kategóriájába tartozhatna, ha nem lett volna még egy tudós, aki kisgyermekek százaival folytatott tudományos kísérletekkel bizonyította, hogy percepcionális rendszerünk a topológia szabályai szerint működik. Azaz a topológia egyike genetikai adottságainknak! A felsorolt indoklásoknál sokkal gyengébb „sejtések” indítottak újtukra alapvető felfedezéseket, amelyek ma fontos részei életünknek.

7. ábra:
A rigai
auditórium
modellje,
G. Giacconi
Palladio
könyve előtt
Fotó:
Magyar Péter



Magyar Péter – önéletrajz

Miután és miközben megszereztem az M.Arch és Dr.Arch képesítéseimet a Budapesti Műszaki Egyetemen, folyamatosan és egy időben vettem részt az építészet mindhárom ágában, a tervezésben, a tanításban és a kutatásban. Terveztem, tanítottam és kutattam négyen az öt kontinens közül. Huszonkét évig igazgatója voltam két, és alapító igazgatója egy amerikai egyetem építész karának. Huszonegy könyvet publikáltam, egyik legutóbbi *Linear Thought-Condensation*, néhányat a *Pen Zen Diaries* címmel. Ez utóbbiakat azért emeltem ki, mert ezek, bár csak néhány évesek, de címük ezoterikus jelentősége mindig fontos volt számomra. Terveztem három magyar nemzeti színházat, egy új párizsi operaházat és egyet Tajvanba, múzeumot a piramisok mellé és Velencébe, egy új nemzetközi kikötőt Japánba, színházat Nigériába és Cardiffba, új könyvtárakat Stockholmba és Alexandriába. Pályázatokat adtam be a Prado kibővítésére Madridba és a Nelson Mandela-emlékműre Dél-Afrikába. Lázár Antallal közösen terveztük a hosszan megszülető Tüskecsarnokot, távtervezési módon, faxok százain keresztül kicserélvén gondolatainkat. Ezeket teljességükben a közös könyv, a *Making Evergreen Architecture* tartalmazza. Más megépített vagy csak pályazatként beadott munkáim kevésbé híresek, de kimeríthetetlen forrásai voltak egy életen át tartó folyamatos tanulásomnak. Egy rajzom 2017-ben és egy tervem 2018-ban a World Architecture Festivalon bekerült az úgynevezett shortlistbe. Utóbbinak, amely Rigába, egy auditórium és kulturális központ nemzetközi pályázatára készült, hóvihár miatti késésem következtében nem tudtam részt venni a zsűrizésén. Helyette, nagy megtisztetésként, beválasztották a Második Magyar Építészeti Szalon kiállított tervei közé. Topológiai kutatásomat, most mint professor emeritus, továbbra is folytatom, honosításáról már előzetes megbeszéléseket folytattam erre illetékesekkel. Mivel az építészet léptékrendje felfelé és lefelé is kiterjeszthető, magába foglalja a város vagy egy tárgy léptékét is, most egy széktervem szabadalmaztatása van folyamatban legutóbbi munkahelyem, a Kansas Állami Egyetem egyik speciális intézetén keresztül. Feledékenységből a végére hagytam, hogy kor- és kartársaim jóvoltából néhány kitüntető adatot írhatok a nevem után: 2011-ben A magyar építészetért érmet kaptam, 2015-ben a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagja lettem, s 2016-ban a Fellow rangot kaptam a Royal Institute of British Architects szervezetében. Időközben pedig, 2019 júniusában nyolcvankettedik évemet köszönhettem meg Teremtőmnnek, amelyből ötvenegy évig élvezhettem mindenféle nemzetiségű diákjaim inspiráló oktatását.

Most, három évvel később már Budapesten élek.